

Handläggare
Frida Lindroth
Telefon: 08-50823041**Till**
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2025-05-22

Förskola i Stockholm 2024

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har fått genom kommunstyrelsen i Stockholm stad fått ärendet "Förskola i Stockholm 2024" på remiss för yttrande. Stadsdelsnämnderna ombeds i sitt remissvar beskriva sin syn på rapportens innehåll och vilka slutsatser som, utifrån rapportens innehåll, kan dras för den egna verksamheten framöver.

Rapporten "Förskola i Stockholm 2024" presenterar statistik och övergripande utvecklingsområden för förskolorna i Stockholms stad utifrån de fyra rubriksättningar.

- Förskolans förutsättningar i Stockholms stad
- Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse
- Förutsättningar för att främja barns språkliga utveckling
- Förskolans kompensatoriska uppdrag

Förvaltningen bedömer att rapportens innehåll är relevant för stadsdelsområdets förskolor. Förslag på utvecklingsinsatser kopplade till de behov som genom rapporten framträder förväntas bidra positivt för förskolorna inom stadsdelsområdet.

Bakgrund

Rapporten "Förskola i Stockholm" presenteras årligen på uppdrag av kommunfullmäktige i syfte att ge en övergripande nulägesbeskrivning av förskola i staden. Rapporten kan även fungera som stöd i dialogen mellan stadens förvaltningar och olika nivåer i organisationen i den gemensamma strävan efter att erbjuda en förskoleverksamhet av hög kvalitet för stadens alla barn. Rapporten är sammanställd av förskoleförvaltningen.

Ärendet

Kommunfullmäktige har gett förskolenämnden i uppdrag att årligen utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet förskola inklusive en analys av utvecklingsbehov inom området.

Sammanställning av nationell och intern statistik samt de uppföljningar med stadsdelarna som genomförts under året utgör grund för innehållet i rapporten "Förskola i Stockholm 2024". I utformandet av rapporten har även utvecklingsområden som identifierades genom tidigare rapporter tagits i beaktande.

Rapporten "Förskola i Stockholm 2024" är uppbyggd utifrån fyra huvudområden, vilka redogörs för nedan.

1. Förskolans förutsättningar i Stockholms stad

Under denna rubrik presenteras statistik som ger en bild av förskolans strukturella förutsättningar i Stockholms stad. Till exempel så redogörs för inskrivningsgrad, barngruppernas storlek och andelen förskollärare i relation till stadsdelsområdenas socioekonomiska indexvärden.

2. Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse

I detta kapitel redogörs för styrkedjans olika nivåer samt hur kvalitetsarbete utifrån begreppen process, struktur och resultat kvalitet kan förstås på dessa nivåer. Även pågående arbetet med att inkludera det nationella kvalitetssystemet redogörs för här.

3. Förutsättningar för att främja barns språkliga utveckling

I detta kapitel diskuteras förutsättningar med inverkan på den språkutvecklande undervisning som barn erbjuds i förskola. Kapitlet behandlar bland annat övergången mellan förskola och skola, och hur den kan genomföras med fokus på barns språkliga utveckling. Vidare diskuteras betydelsen av personalens språkliga kompetens och kunskapsnivå i svenska språket.

4. Förskolans kompensatoriska uppdrag

I detta kapitel redogörs för förskolans kompensatoriska uppdrag utifrån aspekterna barn varierande stödbehov, inskrivningsgrad, barns trygghet och hur det kompensatoriska uppdraget kan förstås i relation till socioekonomisk variation. I denna del lyfts även betydelsen

av god samverkan med andra aktörer, så som till exempel socialtjänst.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förskoleavdelningen. Ärendet informeras i samverkansgrupp 6 maj

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen bedömer att merparten av de analyserade delar som framträder genom rapporten är angelägna utvecklingsområden även för förskolorna inom stadsdelsområdet. Inom flera av dessa har stadsdelsområdet också redan pågående insatser.

Förvaltningen har under 2024 påbörjat ett arbete som syftar till att den nationella måluppfyllelsen för förskola på ett mer tydligt sätt ska implementeras i förskolornas systematiska kvalitetsarbete. Arbete för att på ett mer tydligt och ändamålsenligt sätt knyta de olika nivåerna i styrkedjan närmare varandra i uppföljnings och utvärdering har påbörjats under föregående år. Under 2025 har kompetensutvecklande insatser kring betydelsen av interaktion och dess koppling till barns generiska förmågor adderats i arbetet. Även insatser för att definiera kvalitetsaspekter på olika nivåer och utifrån olika kvalitetsdimensioner fortgår inom stadsdelsområdets kommunala förskolor detta år. Att även rapporten "Förskola i Stockholm 2024" lyfter betydelsen av att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet utifrån Skolverkets nationella riktlinjer ser stadsdelsförvaltningen positivt på.

I övergångarna mellan förskola och grundskola har samarbetet med utbildningsförvaltningen intensifierats under året, vilket lett till att vissa moment i övergångsproceduren justerats. Samarbetet har också i högre utsträckning kopplats samman med innehållet i stadsdelsområdets verksamhetsplan. Det fortgår ett arbete för att öka likvärdigheten i skolans återkoppling av kartläggningsmaterialet "Hitta språket" ytterligare. Genom rapporten framgår att flertalet stadsdelsområden upplever att återkopplingen kan tydliggöras, och stadsdelsförvaltningen ser gärna att förskoleförvaltningen intensifierar samverkan med utbildningsförvaltningen i denna fråga.

Under 2024 har förvaltningen ökat samverkan med andra aktörer vars profession har betydelse för förskolebarns välmående. En samverkansdag genomförs terminsvis där lokal representation från socialtjänst, polis, förskola och region deltar. Frågor som är av

betydelse för barnens välmående och trygghet är i fokus under samverkansdagarna, som redan har bidragit till ökad kontakt och vidgad förståelse för varandras uppdrag.

Förskoleavdelningen har också under året initierat ett samarbete med Barnafrid som är ett nationellt kunskapscentrum med uppdrag att samla och sprida kunskap om våld och andra övergrepp mot barn. Såväl ledningsfunktioner som medarbetare i förskolan har genom samarbetet erbjudits kompetensutveckling.

De kommunala förskolorna i stadsdelsområdet har en relativt hög andel förskollärare i sina undervisningsgrupper. De statistiska underlag som bifogas rapporten visar att andelen legitimerade förskollärare i stadsdelsområdet är 38,2%, vilket är att jämföra med övergripande statistik för Stockholms stad där genomsnittlig andel legitimerade förskollärare var 37,1% samma period. Den höga andelen legitimerade förskollärare bidrar till att stadsdelsområdet har goda förutsättningar till att erbjuda alla barn kvalitativ undervisning. Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde är dessutom det stadsdelsområde som har högst inskrivningsgrad i Stockholms stad. I Hägersten-Älvsjö är 97,5% av barnen mellan 3 och 5 år inskrivna i förskolan.

Det kan konstateras att flera insatser som går i linje med rapportens definierade utvecklingsbehov redan pågår inom stadsdelsområdet. Stadsdelsförvaltningen ser positivt på ett fördjupat stadsövergripande samarbete i dessa frågor. Gemensamt utformade insatser ses som särskilt angeläget i frågor som rör medarbetares kompetensutveckling i svenska språket samt återkopplingen på ”Hitta språket” i samband med barns övergång till förskoleklass.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Liselotte Hedman
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Remissunderlaget - Förskola i Stockholm 2024

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2025-05-05
Liselotte Hedman, avdelningschef	2025-05-05